

PREZES REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W LUBLINIE

20-027 Lublin, ul. Karłowicza 4 IX p., tel. 81 307 72 27, fax 81 534 07 81

Lublin, 16 lipca 2018 r.

RIO – II – 601/23/2018

Pani Henryka Poździk

Kierownik

Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

22 - 448 Sułów 143

Szanowna Pani Kierownik

W dniach od 10 do 22 maja 2018 r. Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła problemową kontrolę gospodarki finansowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sułowie w zakresie rachunkowości i wydatków budżetowych. Protokół kontroli podpisano 23 maja 2018 r.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

1.1. Nieprawidłowe opracowanie dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, w wyniku:

- nieokreślenia zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych do konta 130,
- niewprowadzenia do zakładowego planu kont konta 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”, mimo występowania operacji podlegających ujęciu na tym koncie,
- nieokreślenia zasad powiązania ksiąg pomocniczych z kontami księgi głównej,
- niesporządzenia wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na informatycznych nośnikach danych,
- braku opisu systemu informatycznego,

- wprowadzenia zasady nieujmowania na kontach rozrachunkowych należności i zobowiązań uregulowanych w miesiącu ich powstania,
- niejednoznacznego określenia wartości składników majątku, podlegających ewidencji na kontach 011 i 013 oraz stawek amortyzacyjnych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych – str. 1-3 protokołu.

Dokonać zmian dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, przez:

- określenie zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych do wszystkich kont księgi głównej oraz ich powiązania z kontami księgi głównej,
- ujęcie w zakładowym planie kont jednostki konta 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami” wraz z określeniem zasad klasyfikacji na nim zdarzeń,
- sporządzenie wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na informatycznych nośnikach danych z określeniem ich struktury, wzajemnych powiązań oraz ich funkcji w organizacji całości ksiąg rachunkowych i w procesach przetwarzania danych,
- opisanie systemu informatycznego, zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji, w zależności od struktury oprogramowania, wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych, w tym w szczególności metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania, a ponadto określenie wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji,
- wyeliminowanie zasady nieujmowania na kontach rozrachunkowych należności i zobowiązań uregulowanych w miesiącu ich powstania, w związku z przepisami art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn.zm.),
- jednoznaczne określenie wartości składników majątku podlegających ewidencji na kontach 011 „Środki trwałe” i 013 „Pozostałe środki trwałe” oraz stawek amortyzacyjnych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r. poz. 395 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy § 7 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 1911), powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.”.

- 1.2. *Prowadzenie ewidencji analitycznej do konta 231 „Rozrachunki z pracownikami” inną techniką niż określona w polityce rachunkowości – str. 3 protokołu.*

Księgi rachunkowe prowadzić w sposób ustalony w dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, w związku z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 ustawy o rachunkowości.

- 1.3. *Niesporządzanie zestawień sald kont ksiąg pomocniczych (prowadzonych ręcznie) – str. 3 protokołu.*

Co najmniej na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych sporządzać zestawienia sald wszystkich kont ksiąg pomocniczych, zgodnie z przepisami art. 18 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

- 1.4. *Nieprowadzenie ewidencji analitycznej do kont 130-D „Rachunek bieżący jednostki – dochody”, 130-W „Rachunek bieżący jednostki – wydatki”, 130-FA „Rachunek bieżący jednostki wyodrębniony na świadczenia z funduszu alimentacyjnego” i 999 „Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat” – według podziałek klasyfikacji budżetowej oraz do konta 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” – według kontrahentów – str. 4 protokołu.*

Prowadzić ewidencję szczegółową do kont: 130 „Rachunek bieżący jednostki”, 999 „Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat” oraz 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”, zgodnie z zasadami określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

- 1.5. *Niesporządzanie planu finansowego jednostki – str. 5 protokołu.*

Sporządzać plan finansowy dochodów i wydatków, będący podstawą gospodarki finansowej jednostki, stosownie do przepisów art. 11 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

- 1.6. *Niewykazanie – w sprawozdaniu Rb-27S za 2017 r. – wpływów z tytułu odsetek od nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych i wychowawczych w latach ubiegłych. Wykazanie w tym sprawozdaniu dochodów otrzymanych i wykonanych oraz salda końcowego należności z tytułu funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej (w części należnej budżetowi gminy) oraz danych w zakresie planu w § 236 „Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami” – str. 6 - 7 protokołu.*

Sprawozdanie Rb-27S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych samorządowej jednostki budżetowej” sporządzać na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej, zgodnie z przepisami § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 109), mając na uwadze przepisy § 3 ust. 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik nr 36 do tego rozporządzenia.

Wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych zaliczek alimentacyjnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego wykazywać wyłącznie w sprawozdaniu Rb-27ZZ „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami”, stosownie do § 6 ust. 1 pkt 3 i 5 cytowanej „Instrukcji...”.

- 1.7. *Nieprawidłowe klasyfikowanie wpływów z tytułu zwrotów nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych i wychowawczych oraz odsetek od tych należności – str. 6 - 7 protokołu.*

Wpływy z tytułu zwrotów nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych i wychowawczych w latach ubiegłych klasyfikować do § 094 „Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych” a z tytułu odsetek od tych należności do § 092 „Wpływy z pozostałych odsetek” zgodnie z „Klasyfikacją paragrafów dochodów, przychodów i środków (z objaśnieniami)”, stanowiącą Załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 z późn. zm.).

- 1.8. *Niezamieszczanie – na dowodach księgowych – miesiąca księgowania oraz podpisu osoby odpowiedzialnej za wskazanie sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych – str. 8 protokołu.*

Na dowodach księgowych zamieszczać miesiąc księgowania oraz podpis osoby odpowiedzialnej za wskazanie sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych, stosownie do przepisów art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości.

- 1.9. *Dokonanie odpisów aktualizujących należności od dłużników alimentacyjnych (na koniec 2017 r.) oraz zmniejszenie wartości tych odpisów (w styczniu 2018 r.), mimo nieuzasadnienia przyczyn tych operacji – str. 8 - 9 protokołu.*

Wartość należności aktualizować uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego, zaś zmniejszenia tego odpisu dokonywać w związku z ustaniem przyczyn jego dokonania, stosownie do przepisów art. 35b ust. 1 i art. 35c ustawy o rachunkowości.

1.10. Ujęcie na koncie 020 „Wartości niematerialne i prawne” kosztów zakupu rocznych licencji na korzystanie z oprogramowania.

Dokonywanie zapisów w ewidencji analitycznej do tego konta bez wskazania daty dokonania operacji gospodarczej, określenia rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodów księgowych, będących podstawą zapisów oraz daty zapisu – str. 9 protokołu.

Na koncie 020 „Wartości niematerialne i prawne” ujmować składniki majątku o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, o których mowa w przepisach art. 3 ust. 1 pkt 14 ustawy o rachunkowości, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta, określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać ze wskazaniem daty dokonania operacji gospodarczej, rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu źródłowego, stanowiącego podstawę zapisu oraz jego daty, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji oraz daty zapisu, zgodnie z przepisami art. 23 ust. 2 pkt 1, 2 i 4 ustawy o rachunkowości.

1.11. Wykazanie – w informacjach uzupełniających bilansu za 2017 r. – zawyżonej kwoty umorzenia pozostałych środków trwałych – str. 9 protokołu.

Bilans jednostki sporządzać na podstawie danych wynikających z prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, ujmując w nim informacje w zakresie ustalonym w Załączniku Nr 5 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., w związku z przepisami § 23 ust. 3 pkt 1 tego rozporządzenia.

2. W zakresie wydatków:

2.1. Wprowadzenie – w regulaminie wynagradzania pracowników – niezgodnych z przepisami prawa postanowień o zachowaniu prawa do pełnej wysokości dodatku funkcyjnego i dodatku specjalnego za okresy nieobecności w pracy z powodu choroby – str. 10 - 11 protokołu.

Wyeliminować z regulaminu wynagradzania pracowników postanowienia niezgodne z przepisami art. 92 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy

(Dz. U. z 2018 r. poz. 917 z późn. zm.) w związku z przepisami art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1260).

- 2.2. *Wyplacanie dodatku za wieloletnią pracę za czas niezdolności do pracy wskutek choroby albo konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem lub chorym członkiem rodziny – w zaniżonej wysokości – str. 11 protokołu.*

Dodatek za wieloletnią pracę za dni, za które pracownik otrzymuje wynagrodzenie, oraz za dni nieobecności w pracy z powodu niezdolności do pracy wskutek choroby albo konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem lub chorym członkiem rodziny, za które pracownik otrzymuje z tego tytułu zasiłek z ubezpieczenia społecznego, wypłacać w pełnej wysokości, stosownie do przepisów § 7 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 936).

- 2.3. *Nieprawidłowe ustalenie okresów zatrudnienia, uprawniających do dodatku za wieloletnią pracę i nagrody jubileuszowej, co skutkowało wypłaceniem dodatków w zaniżonej wysokości (łącznie o 1.026,30 zł) oraz niewypłaceniem nagrody, mimo nabycia do niej prawa – str. 12 - 14 protokołu.*

Do okresów pracy uprawniających do dodatku za wieloletnią pracę i nagrody jubileuszowej wliczać wszystkie poprzednio zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze, stosownie do przepisów art. 38 ust. 5 ustawy o pracownikach samorządowych, w tym okresy, o których mowa w przepisach art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1265).

Ustalić pracownikom wskazanym w protokole prawidłowe okresy zatrudnienia i wypłacić zaniżone kwoty dodatków oraz nagrodę jubileuszową.

- 2.4. *Wypłacenie nagrody jubileuszowej przed nabyciem do niej prawa oraz jej wypłacenie w zaniżonej wysokości (o kwotę 461,70 zł), w wyniku przyjęcia do jej obliczenia nieprawidłowej podstawy – str. 14 protokołu.*

Nagrodę jubileuszową wypłacać po nabyciu przez pracownika prawa do tej nagrody, stosownie do przepisów § 8 ust. 1 i 4 rozporządzenia w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.

Do podstawy obliczenia nagrody jubileuszowej przyjmować wynagrodzenie miesięczne przysługujące w dniu nabycia prawa do tej nagrody, a jeżeli jest to

dla pracownika korzystniejsze – wynagrodzenie przysługujące mu w dniu jej wypłaty, zgodnie z przepisami § 8 ust. 5 cytowanego rozporządzenia, uwzględniając składniki wynagrodzenia określone w stawce miesięcznej w stałej wysokości – w wysokości należnej w miesiącu nabycia prawa do nagrody jubileuszowej, zgodnie z przepisami art. 38 ust. 4 ustawy o pracownikach samorządowych w związku z przepisami § 14 i § 15 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz. U. Nr 2 poz. 14 z późn. zm.).

Wypłacić zaniżoną kwotę nagrody.

- 2.5. *Zmniejszenie ryczałtu za używanie samochodu prywatnego do celów służbowych za nieprawidłową (zaniżoną) liczbę dni nieobecności w pracy z powodu urlopu wypoczynkowego – str. 16 protokołu.*

Kwotę miesięcznego ryczałtu, stanowiącego zwrot kosztów używania do celów służbowych pojazdu niebędącego własnością pracodawcy, pomniejszać o jedną dwudziestą drugą za każdy dzień roboczy nieobecności pracownika w miejscu pracy z powodu choroby, urlopu, podróży służbowej trwającej co najmniej 8 godzin lub innej nieobecności oraz za każdy dzień roboczy, w którym pracownik nie dysponował pojazdem do celów służbowych, zgodnie z przepisami § 4 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. Nr 27 poz. 271 z późn. zm.).

- 2.6. *Przypadki dokonania wydatków na podstawie dowodów niesprawdzonych pod względem merytorycznym oraz niezatwierdzonych do wypłaty – str. 16 protokołu.*

Wydatków dokonywać na podstawie dowodów księgowych sprawdzonych pod względem merytorycznym oraz zatwierdzonych do wypłaty przez upoważnione osoby, stosownie do przepisów art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości, mając na uwadze przepisy art. 53 ust. 1 i art. 54 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

Jeżeli uważa Pani, że wniosek ten narusza prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Pani – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pani zobowiązana zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosku pokontrolnego lub o przyczynach jego niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Pani tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Wójt Gminy Sułów

